

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ha intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adtnak. Bérmentetlen levelek csak ismert közlők fogadhatók.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 Ft. — Félévre 5 Ft. — Negyedévre 2 Ft 50 Kr. — Egy óra 1 Ft.

HIRDETÉSI DÍJ:

Öt-hatásos postára egyeztetésért 5 Kr. — Négyedél minden hirdetésért külön 20 Kr. — Nyitási 4 hatásos postára 20 Kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Ha küldendő az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a birtokmentések. Hirdetések felvételnek helyben Zicheimann H. közvetítési irodájában is.

A trieszti merénylet.

Trieszben a béke, a munka, az ipar, a haladás ünnepeit állik fényes kiállítás rendezésével, melyre megjelennek az osztrák-magyar monarchia népei, az uralkodó ház egyik tagja nyitja meg a kiállítást, lelkes beszédek mondatnak s Trieszt polgársága azzal tüntet, hogy nem vesz részt a kiállításban, melynek hasznát zsebre dugja s fellobogóztalan hagyja házáit az ünnepélyes megnyitás alkalmára.

Közletnek elég volt ez. Következett aztán a többi. A lakosságnak loyális része meleg üdvözlő tüntetést készült rendezni az ott időző főherczegnek, fáklyák lobogása, zene harsogása s zajos éljenzések közt megindult a menet; akkor valami gonosz kéz bombát dob le egy ház harmadik emeletéről a tömeg közé. Dorn szerkesztőnek, ki Röcke alezredessel, a hadastyán egyet elnökével a menet élén halad, lábát szaggatja szét a bomba, egy tizenöt éves pinzerfiút megöl s nyolcz sebesültet visznek még el kívülök a gyilkos merénylet színhelyéről.

A gonosztevő kilétét nem tudják; a lakást, melyből állítólag a bomba dobatott, üresen találták. Lehet, hogy csak egy elvetemült fanatikus műve volt az egész s bár az irredentista párt öröngő heveskedése s Auszria elleni határtalan gyűlölete minden föltevést megenged, egyelőre nem akarjuk fölteni azt, hogy a gyilkos merénylet a legaljasabb gonosz tettek egyike, melyet elkövetetni, a párt műve volna. De a vad fanatizmusnak odáig fölkorbaesolását, hogy az aztán oly gyilkosságokra is kész vetemedni, mindenesetre a párt felőlök.

Hiába akarná magáról lerázni a felelősséget az a párt, mely csupán a gyűlölet vak szenvedélyének szításával akarja bebizonyítani hazafiasságát mikor aztán igazolt szavaival fölláztatja a szegény elvakultak vérért s csaknem kezébe nyomta a gyilkos kést és öldöklő bombát, akkor vállonitva mentegéte magát, hogy ő arról nem tehet.

A gyűlöletet hirdeti minden lehelletével, az irtó háborút másvelemények iránt, titkon és nyíltan — már t. i. a hogy lehet — megbélyegzi őket mint a nemzeti ügy árulóit, a nép ellenségeit, minden baj és romlás eszközeit: s mikor aztán találkozik egy örült fanatikus, a ki gyilkos kézzel akarja eltávolítani a nemzet árulóit,

a bajok és romlás eszközeit, akkor aztán arról nem tehet a párt.

Az italianissimik is kezeiket mossák Trieszben: ők nem tehetnek róla. Hogy olasz nemzetiségüket megakáryják őrizni, azt nem vehetni tőlük rossz néven. Igaz, hogy nemzetiségüket senki sem fenyegeti, teljes szabadsággal megtarthatják, ápolhatják azt e monarchia határain belül; de ők azért kifelé vágnak. Az osztrák kormány dédelgeti, minden kedvezményrel elhalmozza őket, szemükről lesi kívánságaikat, milliákat költ rájuk, a kereskedés központjává tette városukat; hanem ők ezért nincsenek megelégedve s elszakadni vágnak.

Az ő rokonszenveik tulajdonképpen e monarchia határain s minden alkalommal kifejezést adnak óhajtsáknak, — hogy Olaszországhoz szeretnének csatlakozni, természetesen magukkal vivén a számtalan milliókra rugó befektetést, melyet az osztrák népek pénzéből, no meg a miénkiből magyarakéból is — legalább egy időben — könnyű módon szereztek.

Elfelejtik, hogy Ausztria nélkül nyomorult kis halászfalu volna talán még ma is Trieszt; a mi végett, azt egyedül a Habsburg dynasztia kegyének köszönheti. Mint az elkényesztett gyermek, telhetetlen volt mindig vágyaiban s mikor már minden vágya teljesült, mikor jólétben felült, akkor hátat fordít annak, a ki fölnevelte.

Napról-napra több bizonyítékát nyeri az uralkodó ház, hogy éppen azok, kikre hosszú időn át legtöbb jótéményét pazarolta, hálátlansággal fizetnek. Van egy erősebb érdek, mely minden más érdeket elnémit s még a kalmár szellem önhaszonlenségét is képes elfojtani. Ez a faji összetartás érdeke. A Habsburg monarchia mindazon népei, kiknek a határokon túl laknak rokonaik, lelküknek csak egyik felével vannak itt benn, másik fele sokszor künn kalandozik. Érdekeik ide köthetik őket; de számukra fenn van még egy másik háza. Ha itt nem tetszik, oda kivánczolhatnak. Ha itt végveszély következne be, ott menedéket találnak. Nekik e monarchia szétbomlása nem halál, újra élnek fajrokonaiak közt.

Csak a magyar áll egyedül rokonok nélkül e monarchia határain kívül. Csak nekünk áll egyedül igazán érdekünkben a Habsburg uralkodóház fenntartása. A mi életünk össze van olvasztva e dynasztia életével; a mi hűségünkre feltétlenül számít-

hat. A magyarnak nincs más hazája, mint a négy folyam közti és a három hegy alatti alkotmányos paradicsom, ahhoz képest a magyar jólétét, szerencsét, boldogságát, egyedül dynasztialis és törvényes királyának védpaizsa alatt remélheti, keresi, lelheti.

Széchenyi István szavait idéztük. A legnagyobb magyar, egyszersmind leghívebb alattvalója is volt az uralkodóháznak. Lehetetlen, hogy e hűség és ragaszkodás vizsgálata ne találjon az uralkodóház kebelében is. Lehetetlen, hogy a Habsburg monarchia mindinkább magyar birodalomná ne váljék, mert tartósságot, biztosságot csak a magyar nemzet adhat neki.

Micsoda pályára lépjenek ifjaink?

Az állami középipartanoda érdekében a vallás- és közoktatási miniszter a következő körlevelet intézte a hazai iskolák igazgatóihoz:

Közgazdasági szempontból felette kívánatosnak tartván, hogy ezután már a magyar ifjuságnak minél nagyobb része lépjen az ipari pályára, különösen hogy a hivatalnok és tudományos pályákról azok, — a kiknek ezekre képességük és hivatásuk különben sincs — eltereltesse; a budapesti középipartanoda alapításával és fokozatos fejlesztésével lehetővé alkalmat nyújtottam arra hogy az ifjuság magát a gyakorlati ipari pályára különböző irányban kiképezhesse.

Ezen ipartanodának célja, hogy az építési ipar terére építő mestereket, pallérokat, az általános, a mezői gazdasági és vasúti gépészt, továbbá a különböző vegyészeti iparágak számára főmunkásokat művezetőket, végre a jelentékenyebb kézműiparágak számára szakavatott s önálló mestereket neveljen. Ezen célból az említett intézetben már megnyitott az építészeti, gépészeti, vegyészeti és a fém vasipari szakosztály s így kiképzést nyújthatnak ott kőművesek, gépészek, vegyészeti gyári munkások, továbbá vas- és rézöntők, építő lakatosok, bádósok, rézművesek, szerkovácsok stb. A jövő tanévben pedig megnyitják a faipari szakosztály, a melyben az építő és bútorszállósság, az esztergályosság és a kocsigyártás fog taníttatni.

A tanfolyam három évre terjed, az utóbb említett kézműiparosoknak azonban — mennyiben csak egy iparágat választanak — a tanfolyam megrövidíthető az előképzettség sze-

rint esetleg két évre. A felvételre feltétel valamelyik középiskola, gymnasium, polgári vagy reáliskola — négy alsó osztályának jó sikerrel való elvégzése és legalább a két havi nyári szünidőre terjedő előzetes gyakorlat.

Felhívom azért a t. igazgatókat, hogy a tanév bezárása előtt a vezetése alatt álló intézet tanulóival a budapesti középipartanoda szervezetét és célját megismertesse s tanácsolja az abba való belépését mindazoknak, a kiknek a gyakorlati pályára hajlamuk van és a kiknek a tudományos pályára jövőt nem ígér. Különösen figyelmeztesse pedig erre azon tanulókat a kik — mint iparos szülők gyermekei — idővel abban a kedvező helyzetben volnának, hogy a kezdés nehézségeitől felmentve, szüleik üzletét vehetik át; hogy így lassanként rendszeressé legyen házaikban is az iparfejlesztés az a természetes és egészséges módja, a mely a nyugati államokban az ipar fejlődésnek folytonosságát és fokozatosságát biztosítja. Az érdekeltek bővebb felvilágosításért Hegedűs Károly a középipartanoda igazgatójához (Budapest VII. ker. bodzafa-utca 28. sz.) fordulhatnak.

Az egyiptomi hadsereg.

A „P. C.” következőkben folytatja az egyiptomi hadsereg ismertetését:

Szaid basa nem szerette sem a törököket, sem a cserkeszeket. Unokaöcsésének, Abbas basának meggyilkoltatása után gazdag és jól kormányzott ország fejedelmévé lett; semmivel sem valott kudarcot; a szerencsének elkenyészett gyermeke volt. Polykrates fajta, de egyszersmind fantasztikus jeledelem. A hadsereg mulattatta őt, azzal izte unalmát. A török tisztek panaszkodtak, hogy a fejedlem meglazult, és hogy e lazulás számos esetben nyilvánul. Az öreg Szolimán basa, e hadsereg vezetője, fájdalommal tapasztalta, hogy senki sem üdvözlöi őt, mikor elmegy a kapitány kapuja előtt. A fejedelem szeszélye mindent megváltoztatott. A török tisztek helyébe a legénység közül vett emberek nevezettek ki és valahányszor megharagudott az alkirály valamelyik tisztre, szubalternus egyiptomi nevezetett ki tiszté. A fejedelem ezt mondta: „A fellakból csinálók, a mit akarok, a törökök igen nagy urak.” Annnyira gyűlölte a törököket és mindent, a mi a török, hogy egyszer így nyilatkozott: „Ha tudnám hogy mely ereim törökök és cserkeszek, kivágnám, hogy egyetlen csepp török vagy cserkesz vér ne folyon ereimben. Az egyiptomiak — Szaid basa francia barátjainak mondása szerint — civilizálódni kezdtek és oly bátrak lettek, hogy nyíltan elárulták a törökök iránti ellen-szenvüket. Ezek megsejtve visszavonultak. Azok, a kiket nem kötött valami érdek Egyip-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Királyunk egy ifjukori kiadatlan levele.*)

— Balajthy Vendel napló töredékeiből. —

A jász-kun kerületi karok és rendek jászberényi „sediá”-ja 1846. május 13-án elhatározta, hogy a kis-kun kerülethez tartozó Halas, Dorozsma és Majsa városok határsértési perének végbefejezését megszüntető, küldöttséget meneszt Bácsba V. Ferdinánd királyhoz, őt arra felkérni, utasítsa Pestmegye közönségét, hogy a per befejezését, a maga érdekében is, részéről is siettesse.

A király elé menesztendő küldöttség nyomban megválasztott s annak vezetésével Balajthy bizatott meg, ki akkor a Kiskun kerület kapitánya volt.

A tizenegy tagból álló deputáció még azon hó 22-én indult Pest felé, hogy innen Pozsonyot át Bácsnek vegye útját. A tizenegy deputátus 5 kocsin utazott s a naplóban érdekesen leirt „dinom-dánom”-ok után Pestről csak kilenczednapra érkezett Pozsonyba, június 2-án folytatták útjukat Bécs városába.

Ezen bevezetés után átadhatjuk a szót Balajthy Vendel naplónak.

„Június hó 4-én Fischament osztrák város határához érkezünk. Reggel 9 óra lévén, többel magammal megéhezünk s miután lovaink is kifáradtak, elhata-

roztuk, hogy fél órai pihenőt tartunk, a lovakat kifogatjuk, magunk pedig az alig 50—60 lépésre fekvő csaliba vonulunk a tikkaszó meleg elől s ott egy kis hideg villásreggelit csapunk a magunkkal még otthonról hozott elemzsiából.

„Mikor éppen legjavában falatozunk, Fischament irányából 4 kocsi közlekedett felénk. Előkelő magatartású német uriembernek látszottak, de őszintén szólván, mi edes keveset törődünk volna velök, ha az első kocsi közel hozzánk meg nem áll s abból egy 15—16 éves legényke kiugorva, hozzánk nem közeledik s fel nem kér bennünket, adának neki, ha van, egy italka vizet, mert az ő társasága hozott magával mindenféle szeszest italt eleget, de ivóvizről nem gondoskodott.

„En bizony keveset értettem mondókájából s csak akkor tudtam meg mi járban van midőn Papp Gábris esküdtem nekem és társaimnak elmagyarázta, hogy voltaképen mit is beszélt az a helyes kinézésű német legényke.

„Megértvén a megértendőket, mint a deputáció feje azt a választ adattam Gábris által, hogy mi nem felejtettünk el vizet hozni magunkkal — miután szándékunk se volt ezt megselekedni: a magyar ember annyi vizet, a mennyi éppen mosakodására szüksége, mindig talál ott, ahol meghált, több szüksége pedig a vizre egyáltalán nincs.

„Gábrisnak diktált szavaim nagyon megtetszhettek a legénykének, mert jó ízűen nevetett, sőt be sem érte a maga jó kedvével, hanem mint a zerge ugratott a kocsik felé s

ott egy nálánál sokkal éltebb urnak folytonos kacagás közt beszélte el a hallottakat.

„Hogy, hogy nem, egyszer csak azon vettem észre magunkat, hogy az érkezett kocsik kiürültek s az urak hozzánk jöttek az árnyékosba, két szolgáljakkal felszolgáltatták a maguk elemzsiáját s közvetlen szomszédságunkban jóízű falatozásokhoz kezdtek.

„Előbb német, azután deák nyelven kitudakolták, kik volnánk, mi járban vagyunk, meg egyet-mást. Sőt az a sieder legény még azzal is megörvendezettett bennünket, hogy egynehány előbb jól megrágott, de elég tisztességesen hangzó magyar szót is intézett hozzánk.

„Velem csakis magyarul beszélt. Ez meg is törte komor hangulatomat s én is beszédbe ereszkedtem vele.

„Megkérdezte: ismernék-e István főherczeget?

„Már hogy ne ismerünk — hiszen kedves princípálisunk ő nekünk, mondtam én.

„A társaság minden tagja annyira megkedvelt bennünket, hogy két ízben is kértek ne indulnánk meg utnak, sőt miután arról értesültek, hogy ami utunk nem épen pressant, arra kértek bennünket, fordulnánk vissza, ki-sérnénk őket a Fertő partjára, hol ők holnap után vadászni akarnak.

„Vadászni! Ezzel megvették lelkemet nekem is, deputátus társaimnak is, lévén mindannyian, jó magammal együtt dühösen passzionatus Nimródok.

„Szegyenlem bevallani, de kitértünk kötelességünk utjáról, hátat fordítottunk Bácsnak határsértési pernek, a karok és rendek man-

* Budapesti Hirlap.

sötét barna színre az ülések, zöldre az író támlányok A harmadévek tanterméből ellenben a padok teljesen eltávolítottak. Itt a könyvtelvi dolgozatoknál igényelt nagyobb tér...

A tanodának ugy szellemi, mint anyagi felvirágoztatására legudvösebb intézkedés történt a f. tanévben. Ugyanis a tanodát alapító debreczeni kereskedő-testület kebelében egy szűkebb körű bizottság alakított, mely iskolai felügyelő bizottság név alatt már az 1881/2-ik tanév elején megkezdte működését, s nemcsak a kereskedelmi felsőbb tanfolyamra, de és főleg az ezzel kapcsolatos figyelmét. E bizottság, melybe a tanoda részéről igazgató Propper N. János választott meg, havonként ülése...

Napi hírek.

A debreczeni főiskola szellemi és anyagi ügyeinek megvizsgálására kinevezett egyház kerületi küldöttség múlt hó 24-től 28-ig tartotta tanácskozását E küldöttségnek feladata volt a debreczeni főiskolánál a kamat leszállításból eredő hiányoknak leendő megszüntetése tárgyában, az egyházkerület elé véleményes javaslatot készíteni. Mert a mint köztudomású, a tőke pénzek kamatainak 8%-ról 6%-ra leszállítása, a közszükségeket fedező alapnál több mint 5000 frt, a tápintézet alapnál pedig 4600 frt hiányt idézett elő. E hiánynak megszüntetése volt tehát feladata a küldöttségnek.

Jövedelemforrásokat azonban nem tudván jelölni és előteremteni nem volt más teendője mint lehető megtakarítások által segíteni a bajon s hozni lehetőleg egyensúlyba a kiadásokat a bevételekkel. Ilyen megtakarításokat vagy a kiadási költségeket kereshető intézkedéseket alapított meg. A fűmel kirándulás tárgyában, a kirándulást rendező bizottság részéről értesítést vettünk, hogy a kirándulásban részt vevők számára a vasúti igazolványok már átvehetők Huber József egyleti elnöknel és Mayer Ferenc egyleti pénztárnokkal. Felhivatunk a kirándulásban résztvevők, különösen pedig a már jelentkezettek, hogy az igazolványokat mielőbb, legkésőbbben e hó 15-éig átvenni sziveskedjenek. A kirándulásban — mint már egy ízben említettük — nők is vehetnek részt s az indulás szeptember 9-iken külön II-od osztályú vonaton fog történni. A kirándulók díjtalanul résztulnak az idevonatkozó szükséges nyomtatványokban, jelvényekben és utazási könyvecskében. A kirándulás részletes programja az augusztus 15-től szeptember 1-ig terjedő időszakban lesz elkészíthető és közölhető, a midőn az minden egyes résztvevőnek külön nyomtatványban is ki fog adatni.

A belényesi ref. egyház temploma százados fennállásának emléke f. hó 6-án tartandó örömmünepélyére Debreczenből fűstész. Révész Bálint püspök és Nemethy Lajos lelkes urak utaztak el.

Nyilatkozat. A „Debreczeni Szemle” cz. lapot, ugy anyagi, mint szellemi pártolási hiánya miatt, gyenge erőmmel fentartani képes nem levén egy időre beszüntetem. A czimhez azonban, mint igaz a tulajdonosa h o z, jogomat továbbra is fenntartom, s azon reményben veszek bucsut a n. erd. közönségtől, hogy más kedvező körülmények közt ismét találkozni fogunk. Azok pedig, a kik a vállalatom előléseire csapott zsihaj daczára, aziránt rokonszenveket mutattak, fogadják forró köszönetemet. Győrben J ó z s e f.

Az országos dalártnépelyen a debreczeni hölgyek részéről két díj fog szerepelni. Mindkettő gyönyörű szép kivitelű ezüst serleg, egy nagyobb s egy kisebb alakban. A serlegek a Z á d o r Lajos kereskedésének kirakatában vannak közszemlére kitéve.

Gászjelentés. Melyen érzett gászsal tudatjuk feledhetetlen jó atyánknak öv. BIRÓ SÁNDOR nyug. törvényszéki bírónak f. hó 4-ik napján, reggeli fél nyolc órakor, elele 76-ik, özvegyeége 4-ik évében végelgyengülés folytán történt csönés elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 6-ik napján, délelőtt 10 órakor, a ref. templomban tartandó rövid gyászteremtés után fognak végső nyugalomra tetetni. Mely végtisztességetekre a boldogultnak rokonait, barátait s ösmerősseit tiszteltek meghívjuk. Szoboszlón, 1882. aug. 4-ik napján. Bíró Antal s neje Körösi Erzsébet gyermekekkel; Bíró Róza nehai Balogh István özvegye gyermekeivel; Bíró Emilia s ferje Kovács István gyermekekkel; Bíró Elek s nehai Bíró Imre özvegye Wesspremy Paulina egy gyermekével. Aldásban s békében nyugodjanak hamvai!

Vonatösszeütközéséről beszéltek ma mindenféle városunkban, miután a Budapesti jövő hajnali vonat nem érkezett meg ide. Kérdézőködsünknek nem nyerhetünk határozott értesítést.

Rablási kísérletet tettek az éjjel ismeretlen tolvajok a „Nyulás” csárdánál, de észrevettek és megrogasztották őket.

Sidoli lovardája csütörtökön este tartotta itt utolsó előadását, itt időzése ideje alatt igen szép pártolásban részesült, a mit a jeles tagokból álló társulat meg is érdemelt. Sidoli társulattal innen Győrbe ment.

Rudolf trónörökös vadászata. Az első két hajtás sikerült a királyi pompás zergebaktól, utána pedig gróf Wilczek és báró Bornemisza ettek el egy-egy zergét. E szerencse egészen fölviányozta a társaságot. A Pingu Aragyesulu oldalán ötven hajtó kezdte meg a vadászatot, sok zerge jelentkezett, de a legtöbb kirontott és elmenekült. Két medvét is látott a társaság s egyikre báró Bornemisza rá lőtt, el is találta, de a vad elfutott a golyóval. A vérmomokat soká követtek, de haszatlanul, a medvére nem bírtak ráakadni. A hajtás után szél kerekedett, de később ismét szépre vált az idő, úgy hogy délután két órakor a Nyegru oldalán ismét hajtást rendeztek. Het órakor a vadászok visszatértek sátorhelyeikre, hol a királyfi megköszönte gróf Teleki Samuak előzékeny fáradozásait. Ebéd után a felgyújtott őrtüzek mellett a társaság megbeszélte a vadászati többi esélyeit s érdekes vadász történeteket beszélt el. Tegnap három hajtást rendeztek; délután pedig a trónörökös visszaténi készült Boldogfalvára, hol a mai napot töltöni fogja. mig szombaton ismét vadászik, vasárnap pedig az istentiszteletet hallgatja. Jövőkeden a társaság bucsut vesz a Zenoga tö vadreg-

nyes vidékeitől; éjjel a hegy tövében valahol meghal s szerdán Boldogfalvára tér vissza, honnan a trónörökös pár, az eddigi uti terv szerinti, e hó 9-én visszatér Bécsbe. Az első erdélyi vasut igazgatósága programot terjesztett elő a Zsil völgye, a petrosényi szénbánya s a „Csetáyeboi” megtekintésére; a szomszédos román praefektus pedig följajánlotta szolgálatait, az esetre, ha Rudolf királyi a Kárpát hegylánc román részén, hol sok zerge van, vadászni kívánna.

Megörült. H... L... a váncsodi szakasz körorvosa — mint a „Bihar” írja — nemrég typhus betegségbe esett, melyből azonban szerencsésen felépült. Pár nappal ezelőtt a zavarodottság mind jobban erősülő jeleit kezdtek rajta észrevenni. Többek előtt ugy nyilatkozott, hogy a lepkék elele ellen törek. Ezen időtől fogva lepke vadász lett. Ha valamely lepke feleje száll, ugy nyomban tldözöbe veszi és reá is ló, persze csak gyutacscaal minthogy a községi előjáróság gondoskodott arról, hogy éles töltés ne kerüljön keze ügyébe. A vadászati gyakori eredménytelensége baját csak fokozza s most szentül meg van győződve, hogy lepkék által fog elragadtatni az árnyékvilágól.

Erzsébet királyné és a divat. A királyasszony nem rég hosszabb gyalogsztát tett s a nagy hőség miatt ez alkalommal nem viselt kalapot. Az ischiben tartózkodó urí nők esupa loyális indulatból utánzódo példának tekintették az esetet, és fedetlen fővel jelentek meg a sétányokon a reggeli órákban is, a mikor a kalapot nem csak hogy el lehet viselni, de a mikor az alig nélkülözhető. Az utolsó vasárnapon pedig egyes nők a misehez is kalap nélkül jöttek, a min azok, kik e divat okáról nem tudtak, nagyon meglepődtek. Végre az udvari köröknek is tudomásra jutott a dolog és csakhamar kiderült, hogy a királyasszonynak egyáltalában nem volt szándéka a kalapdivatot megszüntetni. Az eset, melynek alapján ezt egyesek feltételezték, ugy történt, hogy ő felsége kirándulása alkalmával egy vendéglőben a hol étkezett, egy szekre akasztotta kalapját; egy kis eb aztán észrevétlenül játszani kezdett vele és addig játszott, míg nem a kalap hasznavehetetlenné vált. A királyné divatja ilyformán kényszerű divat volt. Tiszta boldog tehát, hogy ő felségének nincsenek saját divattalálmányai, mint egykor Eugénia francia császárnéknak voltak.

Csata a rablók. Diószegről augusztus 4-ről írják: Tegnapi délután izenet jött a városra, hogy azok a rablók, kik a Becsali csárdára koresmárosát megölték, kik Kólyón Katsárenál rabolni akartak: az egyedi koresmámban mulatnak. E hírre több itteni vadász ember összegyűlték és Székelyhidra is küldtek a városához izenetet honnan aztán később két esendlegény jött. A Diószegi vadász embernek nem várták be a pandurokat, hanem az emittelt helyre kimentek, a csapszket körülfozták és elkezdődött a lövöldözés. A rablók több forgó pisztoly és töltény volt, lövöldöztek tehát sürün kiféle, de a lövés senkit sem sebesített meg. Mikor mar az a szoba, a hol a rablók voltak ugy megtelt füsttel, ugy hogy állani nem tudták: behúzódtak a másik szobába és aztán sok küzdökés után elfogattak Az egyik, Szabó Elek, fején és mellén lövést kapott azóta talán bele is halt; a másik épen van meg. A nagy lövöldözés sok ember seleglett a koresmakörül sokan közülük el is felejtettek a napi munkáról. A koresma kívül belől ugy össze van lövöldözve mintha ott egy kis csata folyt volna le. A koresmáros minden fele butorai ingóságai melyek a házban voltak össze vannak rongálva. A rablókot a diószegi városházához vitték hol a lövést kapott Szabó Elek orvosi gyógykezelés alá vétették.

Halmi és a medvebőr. Halmi Ferenc a nemzeti színház kitanú művésze, „Lilioni”-ban bucsuzott el a nagyváradi közönségtől. Utolsó fellepte után barátai egy óriási és gazdagon kidolgozott medvebőrről ajándékozták meg, egyszersmind elmondván a medvebőr történetét is. Belényes tájékan a mult évben elment egyedül vadászni egy Pap Vaszlie nevű oláh legény, közönséges flintával, melylyel azt hitték, egy jóraváló nyulat sem ló meg. Az oláh legénynek szerencséje volt, mert amint a sűrű erdő melyébe ért, hatalmas maczkó és két kis boc került elé. A vadász rálőtt a medvére s ugy fején találta, hogy azonnal felfordult. Most azonban meg volt akadva, mert a medvét el nem vihette, segélyt sem hozhatt, mert fél nap járása kellett volna menie s azalatt ki tudja, mi történik. Hozzá még nemcsak a medvét, de a két bocsot is szeretne volna megszerezni. Neki állott bicskájával s megnyuzta a hatalmas állatot, a bőrt magára huzta s ugy hagyta el az erdőt. Mikor jó messzire ért, látta, hogy a két boc teljes buzgósággal követi vélt anyját mig végre egészen beértek a faluba. Az emberek először rémuldözni kezdtek, jajgattak, futottak a veszedelmes állatok elől, mig nem az oláh ficsor orditozni kezdett, hogy meg ne löjék, mert aztán hiába hozta magával a két kis fiók medvét. A falu közepén aztán, mikor a bocsokat köztélre keritették, a legény levetette magáról az oroszlán vagyis medvebőrt, s kitanú valóságában a hős vadász. A falu népe csak ezután tört ki örömváltságba s szinte megkoszoruzta a tiszteltetelt anyja medvét. Ezt a bőrt dolgoztatták ki a jó barátok s ajándékozták meg vele Halmi, ki mint vendégzereplése kedves emléket vitte magával szülőföldjéről a fővárosba.

Köszönet. A szülőtermés az Érmelléken. A szülőtermés, miként a folyást kedvező időjárásból is következtethető, a legjobb kiltásosokkal kecsgetet, s ha az őszi időszak...

nem lesz kedvezőtlenebb, mint milyen a tavasz és a nyár volt, szülőtermésünk minőségére az 1880-ik évi termésnek megfelelő, mennyiségre nézve azonban azt felülmuló leend. A forró napok miatt rettegett jég eddig — Is-tennek hála. — elkerülte hegyeinket s csak a jankafalvai szőlők egy része szenvedett a jégeső miatt érzékeny kárt.

Általában véve az itt kultivált szőlőfajok mindenike minőségileg kitűnő termést igér: a legszokottabb fajokról azonban röviden a következőkben emlékeznünk meg: Az erdei szőlő az utóbbi napokban az aljakban kevéssé ragyázik; de ezen körülmény kedvező idő esetén nem nagy befolyással leend ezen bőtermő szőlőfaj termésére, mely az idén sem fogja magát megtagadni.

A bakator virágzás idejében bekövetkezett s ideg esők miatt tetemesen megritkult, a későbbi kedvező időjárás a szemek megnövekedése által azok ritkaságát azonban részben pótolta s így a szőlőfajnál is mennyiségre nézve, ha nem is kitűnő, de mindenesetre jó termést várhatunk; a minőség természetesen a további időjárástól függ.

Az ugynevezett juh fark az idén gyönyörű termést mutat, s oly faj-szőlőnek bizonyul, — mely megérdemelve, hogy vidékünkön nagyobb mennyiségben, de külön táblákban termeltessek. A hideg eső ennek semmit sem ártott, a firtók nagyon tömődtek és kifejtettek. Külön táblákban termelését azonban azért veljük szükségesnek, mert a többi fajoknál jóval korábban is kellene leszüretelni. Az idén, ha meleg, derült őszi napok lesznek, a juh fark kitanú asszut fog adni.

Megjegyzésre méltó még a szőlő-terülese nézve, hogy az idej bujtásolásból sok kiveszett, minek okát csakis a folytonosan meleg időjárásban kell keresnünk, mely a föld felső réteget annyira kiszáritotta, hogy a bujtásolás nem volt képes a száraz talajban gyökeret verni.

Budapesti marhavásár.

Felhajtatott összesen 1917 drb nagy és 2781 drb apró marha. Ebből eladatott: 27 bika, drbja 83—132 frt, 697 ökör párja 215—385 frt, 900 v. tehén párja 160—280 frt, 168 f. tehén, darabja 90—187 forint, — 128 darab bivaly, párja 198 forinttól 260 forintig, — 342 borjú dbja 13—37 frt, 60 borjú, párja — frt, 4239 birka párja 14—22 frt, Ökörhus 100 kgr. 57.50—58 frt. tehenhus 50—52 frt. bivalyhus 46—59 frt. borynyhus 56—70 frt, nyers szalonna 74—76 frt, serteszisr 76—80 frt.

A kőbányai setés-kereskedelmi csarnok távirata.

Aug. 3. Az üzlet élénkebb. Magyar öre nehéz 61—61.50, fiatal nehéz 59—59.50, közép 58—58.50, könnyű 59—60., szedett nehéz 56.50—57., közép 57.—58., könnyű 57.—58., rom bakonyinehez 58—60 átmeneti, közép 58—59—átmeneti könnyű —, — átmeneti ered. nehéz 58.— átmeneti serb. nehéz 60.50—átmeneti, közép 58.—50.— átmeneti, könnyű —, — átmeneti. Az arak hízalt sertéseknél páronkint 45 kiló és 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el, a vevőnek páronkint 6 frt aranyban vám fejében megterítették.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Boldogfalva, aug. 5. (Érk. d. u. 2 ó.) A trónörökös Teleki gróf s egy vadász kíséretében a havasokra indult, hol négy napig maradt. Elutazása Hátszegről Bécsbe megállapodás nélkül megy végbe. Teleki gróf Schönbrunnba meghivatott. Trieszt, aug. 5. (Érk. d. u. 2 ó.) Az uralkodó táviratilag kérdézősködött a sebesültek állapotáról. Konstantinápoly, aug. 5. (Érk. d. u. 2 ó.) Dufferm kijelentette, hogy a porta szerződést nem köt s Arabit lázadónak nyilvánítja, kiáltványt nem bocsát ki, az angolk ellenezni fogják a török csapatok partra szállását.

Vasuti személyvonatok menetrendje. Indul.

Table with columns for destination (Budapestre, Ceglédre, Nagyváradra) and time (delelött 11 óra 57 perc). Includes arrival times (Erkezés) for various stations like Budapest, Nagyváradról, Miskolcra, Nyiregyháza, Szatmárnémetyre, Károlyháza.

Felölős szerkesztő és kiadó laptulajdonos VÉRTESI ARNOLD. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

